

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
PRE-TRIAL CHAMBER
CHAMBRE PRELIMINAIRE

ORIGINAL DOCUMENT
RECEIVED ON 20/11/2007
AT 9:35 BY NUP SOTHUN VLEMET
ACTING CASE FILE OFFICER

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ

លេខ: ០០១/១៨-០៧-២០០៧ អវតក/អបជ ០១

ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ ០៨ ឆ្នាំ ២០០៧

Declassified to Public
06 September 2012

កំណត់ហេតុសវនាការព្រឹត្តិការណ៍

បានថតចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម
Certified Copy/Copie Conforme
ថ្ងៃទី(On/Le) 20...ខែ(Month/Mois) NOV...
(Year/Année) 2007
NUP SOTHUN
ក្រឡាបញ្ជី/ Greffier VLEMET

ឆ្នាំ ពីរពាន់ប្រាំពីរ ខែ វិច្ឆិកា ថ្ងៃទី ១៥ វេលាម៉ោង ១០:១៦ នាទី ព្រឹក អង្គបុរេជំនុំជម្រះនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (អវតក) បានបើកសវនាការត្រៀមស្តីពីការជំនុំជម្រះ រឿងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ប្រឆាំងនឹងដីកាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៧ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត លើជនត្រូវចោទ **កាំង ហ្វុន ភេទប្រុស** កើតនៅថ្ងៃ ១៧ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៤២ សញ្ជាតិ ខ្មែរ ទីលំនៅមុនពេលចាប់ខ្លួន នៅភូមិអូរទន្ទឹម ឃុំ តាសាញ់ ស្រុក សំឡូត ខេត្តបាត់ដំបង មុនរបរគ្រូបង្រៀន ឪពុកឈ្មោះ **កាំង ឆី** (ស្លាប់) ម្តាយឈ្មោះ **ហាង ឆឹមសៀង** (រស់) ត្រូវចោទប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ បទល្មើសដែលមានចែង និងផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា ៥ មាត្រា២៩ (ថ្មី) និង មាត្រា៣៩ (ថ្មី) នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០០៤ និងត្រូវបានចោទប្រកាន់បន្ថែមពីការរំលោភបំពានលើអនុសញ្ញាក្រុងហ្សឺណែវ ឆ្នាំ១៩៤៩ ដែលរំលោភលើមាត្រា ៦ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក ។

មានសហសភាពជូនដល់ព្រះបាទ:

- ១- លោក **ប្រាក់ ឆឹមសាន** ប្រធានអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
- ២- លោក **ប៉ែន ពេជ្រសារី** ចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
- ៣- លោក **ហួត ធីត្រី** ចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
- ៤- លោក **Rowan Downing** ចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
- ៥- លោកស្រី **Katinka Lahuis** ចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះ

- ៦-លោកស្រី **ជា ណង** សហព្រះរាជអាជ្ញា
- ៧-លោក **Robert Petit** សហព្រះរាជអាជ្ញា
- ៨-លោក **ជួន សុខសី** ក្រឡាបញ្ជីនាយក
- ៩-លោកស្រី **Anne-Marie Burns** ក្រឡាបញ្ជី

ដោយមានលោក **ការ សេតុត្ត** និង លោក **François Roux** ជាមេធាវីការពារក្តី។

ដំណើរការសវនាការមានជាបន្តបន្ទាប់ដូចខាងក្រោម:

ជាកិច្ចចាប់ផ្តើម ប្រធានអង្គបុរេជំនុំជម្រះបានប្រកាសបើកសវនាការ នៅម៉ោង ១០:១៦ នាទី និងប្រកាសពីអត្តសញ្ញាណ និងបទល្មើសរបស់ជនត្រូវចោទ ដែលបានរំលោភទៅលើច្បាប់ជាតិ និងច្បាប់អន្តរជាតិ ព្រមទាំងបានប្រកាសពីសមាសភាពអង្គសវនាការ និងបង្គាប់ឱ្យមន្ត្រីការពារសន្តិសុខនាំជនត្រូវចោទចូលបន្ទប់សវនាការជនត្រូវចោទត្រូវបាននាំចូលមកនៅម៉ោង ១០:១៨ នាទី ហើយបានប្រកាសប្រាប់ពីសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទ ដែលត្រូវទទួលបាន ក្នុងដំណើរការជំនុំជម្រះ ដូចមានចែងក្នុងវិធាន ២១-(១)យ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងសម្រាប់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា។ បន្ទាប់មកប្រធានអង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសួរសហព្រះរាជអាជ្ញា និងមេធាវីដូចតទៅ:

ប្រធានសួរសហព្រះរាជអាជ្ញា: តើសហព្រះរាជអាជ្ញាបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងអំពីសវនាការ សាធារណៈនៅថ្ងៃទី ២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧ ហើយឬនៅ?

លោកស្រី ជា ណង ឆ្លើយតប: សហព្រះរាជអាជ្ញាបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងនេះហើយ ហើយខាងសហព្រះរាជអាជ្ញាក៏បានរៀបចំរួចហើយដែរ។

ប្រធានសួរសហព្រះរាជអាជ្ញា: តើសហព្រះរាជអាជ្ញាមានយោបល់អ្វីដែរឬទេ?

លោក Robert Petit ឆ្លើយតប: តើសវនាការនេះនឹងដំណើរការទៅដោយរបៀបណា? តើភាគីត្រូវឆ្លើយសំណួរជាក់លាក់ពីតុលាការឬ? តើរបាយការណ៍របស់ចៅក្រមរបាយការណ៍នឹងត្រូវអាន ហើយចែកជូន? គាត់យល់ថារបាយការណ៍នឹងត្រូវអាន តែគាត់ថាក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុងភាគីគួរតែមានឱកាស ផ្តល់អនុសាសន៍លើរបាយការណ៍ ។ គាត់បានបញ្ចប់ដោយនិយាយថា គាត់ចង់ពិភាក្សាលើបញ្ហាស្តីពីការផ្ទេរអំណាច។

ប្រធានធានតប: នីតិវិធីជំនុំជម្រះរឿងព្រហ្មទណ្ឌសម្រាប់សវនាការថ្ងៃទី ២០ នឹងចែកជូនដល់ភាគីក្នុងរយៈពេលបន្តិចទៀត ។ ប្រធានបញ្ជាក់ថាសហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើសុំធ្វើការកែប្រែចម្លើយតបក្នុង **ឯកសារបន្ថែម ត** (Appendix C) ដែលបានស្នើឡើងនៅថ្ងៃទី ០៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧

លោក Robert Petit ឆ្លើយតប: ពិតជាបានស្នើមែន។ សហព្រះរាជអាជ្ញា បានដាក់ឯកសារមកខ្លះ ក្នុង (Appendix C) នៃសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានកែតម្រូវដោយដាក់ចូលមកជាបន្តបន្ទាប់ លើឯកសារដែលត្រូវពិចារណាដោយតុលាការ ។

ប្រធានសួរមេធាវី: តើមានការជំទាស់ចំពោះសំណើសុំកែប្រែរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាដែរឬទេ?

លោក ការ សាតុត្ត: គ្មានបញ្ហាអ្វីទេ ទទួលយកបាន។

ប្រធាន ប្រកាសថាសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវបានទទួលដោយសហមេធាវី

នីតិវិធីជំនុំជម្រះរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវបានចែកជូនដល់ភាគី

ប្រធានអនុញ្ញាតឱ្យចៅក្រមសួរសហមេធាវី

ចៅក្រម Rowan Downing សួរមេធាវី: តើមានសំណូមពរអ្វីដែរឬទេ?

លោក François Roux: មានព្រាមួយចំនួនត្រូវដោះស្រាយ មុនសវនាការ ថ្ងៃទី២០។

សហមេធាវីបានជូនដំណឹងថា សារណាលើកទីមួយរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាមានសម្រុងស្តីពីការប្រកាសរបស់ ជនត្រូវចោទចំពោះសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ។ គាត់និយាយថានីតិវិធីនេះសាកសួរគឺសម្ងាត់ ហើយសវនាការថ្ងៃ ២០ ជាសាធារណៈ ដូច្នេះគាត់សុំឱ្យដកចេញការប្រកាសរបស់ជនត្រូវចោទចំពោះមុខសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ពីសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ។ គាត់បន្ថែមថា ការដកចេញលើកដំបូងធ្វើឡើងដោយសហព្រះរាជ អាជ្ញា មិនមែនសហមេធាវីទេ ។ កំណត់ហេតុលើកទីពីរ មានសល់ការប្រកាសរបស់ជនត្រូវចោទ ។

លោក François Roux ចង់ដឹងអំពីការថតរូបភាពនៅថ្ងៃសវនាការទី ២០ វិច្ឆិកា គាត់ថា នៅតុលាការជាតិ និង អន្តរជាតិជាច្រើន អ្នកសារព័ត៌មានត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យថតរូបភាព ក៏ដូចជាវីដេអូនៅ ២-៣ នាទីដំបូងប៉ុណ្ណោះ ពេលដែលអ្នករាល់គ្នា មានវត្តមានក្នុងសាលសវនាការ ហើយត្រូវចាកចេញ ។ លោក François Roux ថាកម្ពុជាមិនមែនជាប្រទេសដែលសម្រាប់ថតផ្សាយទៅសាធារណជន គឺថតតែចៅក្រម និង ជនត្រូវចោទ ដូច្នេះគាត់ទាមទារឱ្យថត រូបភាពទាំងអស់ មិនត្រូវដាក់កម្រិតលើតែជនត្រូវចោទជាប្រចាំនោះទេ ។

លោក François Roux ស្នើថា អ្នកបកប្រែគួរតែមានរយៈពេលសម្រាក ២០ នាទីម្តង ដូចបានធ្វើនៅតុលាការ អន្តរជាតិ ។ គាត់ស្នើថា អ្នកបកប្រែគួរបកប្រែ តែពីភាសាមួយទៅមួយប៉ុណ្ណោះ ដោយយោងលើសិក្ខាសាលា ជាមួយអ្នកបកប្រែនៅតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ សំអាងថាទោះជាអ្នកបកប្រែមានសមត្ថភាពខ្ពស់យ៉ាងណា ក៏បាត់បង់ ២៥% ដែរក្នុងការបកប្រែ ។ គាត់ស្នើឱ្យមានការនិយាយយឺតៗ ។ គាត់បានបន្ថែមថា បញ្ហានៃការ បកប្រែត្រូវតែដោះស្រាយ ហើយការបកប្រែសារណារបស់សាធារណជនជាភាសាបារាំងមិនអាចទទួលយក បានទេ ។ គាត់ថា វាជាការល្អប្រសិនបើតុលាការអាចស្នើទៅរដ្ឋបាលឱ្យចាត់វិធានការណ៍ដើម្បីធានាបាននូវ

ការបកប្រែដែលមានគុណភាព ។ ដើម្បីជួយសម្រួលដល់អ្នកបកប្រែ នៅថ្ងៃច័ន្ទ សហព្រះរាជអាជ្ញា និង មេធាវី ផ្តល់នូវសេចក្តីសង្ខេបអំពីសេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្ទាល់មាត់របស់ខ្លួនសម្រាប់ពេលសវនាការ ដល់អ្នកបកប្រែ ។

លោក Robert Petit ឆ្លើយថា គាត់នឹងខំប្រឹងប្រែងលើរឿងនេះ ហើយនិងព្យាយាមនិយាយយ៉ាងយឺតៗ ។ ហើយគាត់យល់ព្រមជាមួយនឹងសហមេធាវី ក្នុងការនិយាយជាមួយរដ្ឋបាលលើរឿងគុណបកប្រែ ។ សហព្រះរាជអាជ្ញា ពុំមានការជំទាស់ឡើយទាក់ទងនឹងរឿងការថតកាម៉ារាក្នុងសាលសវនាការ ដែលបានស្នើ ដោយសហមេធាវី ។

លោក Robert Petit បានបញ្ជាក់ថា សហព្រះរាជអាជ្ញាបានទទួលសំណើលើកដំបូងរបស់មេធាវី សុំឱ្យដកចេញ នូវការ ប្រកាសរបស់ជនត្រូវចោទ ក្នុងកំណត់ហេតុគុណភាព ប៉ុន្តែពុំទទួលបាននូវសំណើសុំលើកទីពីរឡើយ ។ គាត់ដឹងថា មេធាវីចង់ដកចេញនូវផ្នែកខ្លះក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ប៉ុន្តែគាត់មិនឯកភាពឡើយ ដោយបញ្ជាក់ថា ការស៊ើបសួរគឺសម្ងាត់ ហើយការពិភាក្សារបស់ចៅក្រមក៏សម្ងាត់ដែរ ។ គាត់បានស្នើឱ្យប្រធាន ក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ រំលឹកដល់ភាគីអំពីភាពចាំបាច់ ក្នុងការដាក់ផ្នែកខ្លះនៃឯកសារជាការសម្ងាត់ ហើយ មិនអនុញ្ញាតឱ្យសាធារណជនដឹងឡើយ ។ គាត់ជឿជាក់ថា នឹងមានការជំនុំជម្រះយុត្តិធម៌ និង ការពារនូវការ សម្ងាត់នៃការស៊ើបអង្កេត ។

ចៅក្រម Lahuis និយាយថា តាមគាត់យល់សហព្រះរាជអាជ្ញា បានយល់ព្រមលើសំណើរបស់មេធាវី ហើយនិងដកចេញនូវឃ្លាមួយចំនួនពីសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ប៉ុន្តែសេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះមិនទាន់ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយឡើយ ។ លោក Robert Petit ឆ្លើយថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសួរ ថាតើសហព្រះរាជអាជ្ញាយល់ព្រមដកចេញនូវឃ្លា មួយចំនួនពីសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួនដែលផ្សព្វផ្សាយលើគហទំព័រ ប៉ុន្តែមិនមែនផ្នែកនៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្លូវការ ទេ ។

ចៅក្រម Lahuis ឆ្លើយថា វាជាសំណើរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ស្នើសុំឯកសារយោងដែលប្រើក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋាន បញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ដែលមិនមែនអាចដាក់ជាសាធារណៈឡើយ ។

លោក Robert Petit និយាយថាសហព្រះរាជអាជ្ញាយល់ព្រមថាតើសហព្រះរាជអាជ្ញាយល់ព្រមដកចេញនូវឃ្លា មួយចំនួនពីសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួន ដែលត្រូវធ្វើជាសាធារណៈ ប៉ុន្តែសម្រាប់ឯកសារគុណភាពគឺនៅដដែល ។

លោកស្រី ជា លាង បន្ថែមថា ទាក់ទងនឹងការស្នើសុំរបស់មេធាវី ឱ្យដកចេញនូវផ្នែកខ្លះបន្ថែមទៀតនោះ សហព្រះរាជអាជ្ញា សូមរក្សានូវប្រភពនៃព័ត៌មាន ព្រោះគុណភាពនៃត្រូវបានជម្រាបឱ្យដឹងហេតុការណ៍ទាំងនេះ ។

លោកស្រី ជា លាង បានស្នើឱ្យតុលាការធ្វើការបញ្ជាក់អំពី នីតិវិធីជំនុំជម្រះរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌដែលបានចែកជូន ។
 ប្រធានបានពន្យល់ ថាដំបូងទៅក្រុមរបាយការណ៍នឹងអានរបាយការណ៍ ហើយប្រធាននឹងសួរជនត្រូវចោទថា តើ
 មានអ្វីចង់ឆ្លើយតបនឹងរបាយការណ៍នេះ ហើយនឹងសួរជនត្រូវចោទនូវសំណួរខ្លះ បន្ទាប់មកដំណាក់កាលសួរដេញ
 ដោល តាមលំដាប់៖ សហមេធាវី, សហព្រះរាជអាជ្ញា, សហមេធាវី ចុងក្រោយជាការបន្ថែមរបស់ជនត្រូវចោទ ។
 លោកស្រី ជា លាង បានសុំឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាឆ្លើយតបនឹងសហមេធាវីនៅចុងក្រោយ ។

ប្រធានឆ្លើយថានឹងសម្រេចនៅពេលដែលការដេញដោលបានចប់ ហើយជនត្រូវចោទនឹងត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យសន្និដ្ឋាន
 ជាចុងក្រោយ ។

លោកស្រី ជា លាង បានបន្ថែមថា តាមមាត្រា ១៣ និង ២២ សហព្រះរាជអាជ្ញាមានសិទ្ធិផ្ទេរអំណាចឱ្យ
 សហព្រះរាជអាជ្ញារង គាត់បន្ថែមថា មានសវនាការច្រើន ដូច្នេះព្រះរាជអាជ្ញារងគួរតែជួយក្នុងរឿងនេះ ។
 គាត់បានស្នើដល់តុលាការឱ្យទទួលយកការផ្ទេរអំណាចទៅព្រះរាជអាជ្ញារង ក៏ដូចជាជំនួយការជាន់ខ្ពស់ ។ មេធាវី
 មិនមានការកត់សំគាល់អ្វីលើបញ្ហានេះទេ ។

លោក Robert Petit ប្រកាសថា សហព្រះរាជអាជ្ញានិងដាក់ជូននូវសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការផ្ទេរអំណាចសម្រាប់
 សវនាការថ្ងៃ ២០ វិច្ឆិកា ២០០៧ ។ គាត់បានបន្ថែមថា វិធានអនុញ្ញាតឱ្យមានការផ្ទេរអំណាចព្រះរាជអាជ្ញារង
 ក៏ដូចជាជំនួយការជាន់ខ្ពស់ ហើយវាសំខាន់សម្រាប់ធានាបាននូវប្រសិទ្ធិភាពតុលាការ ។ ដោយសារកិច្ចប្រជុំពេញ
 អង្គបន្ទាប់នឹងត្រូវធ្វើនៅខែមករា ហើយសវនាការថ្ងៃ ២០ វិច្ឆិកា ២០០៧ ប្រហែលជាសវនា
 ការចុងក្រោយមុនកិច្ចប្រជុំពេញអង្គនេះ លោក Robert Petit និយាយថា វាមានប្រយោជបើអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
 ស្នើឱ្យកិច្ចប្រជុំពេញអង្គធ្វើការបកស្រាយវិធានទាំងនោះ និងស្នើសុំឱ្យមានវិសោធនកម្ម ។ គាត់រងចាំការណែនាំ
 របស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះស្តីពីបញ្ហានេះ ។

សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់ឯកសារចំណងជើង “សេចក្តីជូនដំណឹងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តីពីការផ្ទេរអំណាច
 អនុលោមតាមវិធាន ១៣(១) និង ១៣(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង” ចុះថ្ងៃទី ១៥ វិច្ឆិកា ២០០៧ ជាភាសាខ្មែរ និង
 អង់គ្លេស ។

ចៅក្រម Lahuis និយាយថា សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា មានចុះហត្ថលេខាដោយព្រះរាជអាជ្ញារង ។
 លោក Robert Petit ឆ្លើយថាវាត្រូវបានចុះហត្ថលេខានៅពេលសហព្រះរាជអាជ្ញាអវត្តមាន ដូច្នេះពួកគេសុំឱ្យ
 មានការផ្ទេរអំណាចសម្រាប់សវនាការ ។

លោក François Roux ប្រកាសថាមេធាវីមិនមានយោបល់លើការផ្ទេរអំណាចរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធិការ ។ មេធាវីស្នើសុំនូវឯកសារថតចម្លងនៃសេចក្តីជូនដំណឹងនេះនិងជាភាសាបារាំងដែលជាភាសាផ្លូវការរបស់តុលាការ។ ទាក់ទងនឹងលំដាប់នៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្ទាល់មាត់ មេធាវីយល់ព្រមតាមនីតិវិធីជំនុំជម្រះរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ដែលបានចែកជូន ។ មេធាវីគិតថាពួកគេមានសិទ្ធិនិយាយចុងក្រោយ ។

លោក François Roux និយាយថា គាត់ដឹងថាសហព្រះរាជអាជ្ញាចង់រក្សាទុកនូវការប្រកាសរបស់ ធុច ចំពោះសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ។ មេធាវីយល់ព្រមថា សហព្រះរាជអាជ្ញារក្សាទុកនូវសម្រង់នៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ប៉ុន្តែសេចក្តីប្រកាសធ្វើចំពោះមុខ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតគួរតែរក្សាជាសម្ងាត់នាពេលនេះ ។

ប្រធានប្រកាសថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ចង់ឱ្យតំណាងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញារក្សានៅដដែល សម្រាប់សវនាការថ្ងៃ ២០ វិច្ឆិកា២០០៧ ប៉ុន្តែនិងធ្វើការពិចារណាលើសំណើរបស់ពួកគេសម្រាប់សវនាការក្រោយៗទៀត ។

ចៅក្រម Downing កែតម្រូវនិងបញ្ជាក់ថា តុលាការនិងពិចារណាលើសំណើនេះ នៅថ្ងៃទី ២០ ពេលដែលចៅក្រមបានអាននូវសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ។ គាត់សំដៅលើមាត្រា ២២ (២) ថ្មី របស់ច្បាប់អវតក និងមាត្រា ១៣(៤) ខ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ហើយនិយាយថាព្រះរាជអាជ្ញារងអាចមានតួនាទីខុសពីជំនួយការជាន់ខ្ពស់ ។

ទាក់ទងនឹងនីតិវិធីជំនុំជម្រះរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ប្រធាននិយាយថា ក្នុងនីតិវិធីកម្ពុជា សហព្រះរាជអាជ្ញាជាអ្នកធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានចុងក្រោយ ប៉ុន្តែបើតាម ប្រព័ន្ធច្បាប់ Common Law មេធាវីជាអ្នកធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានចុងក្រោយ ។ ចៅក្រមនិងសម្រេចនៅចុងបញ្ចប់សវនាការ ថាតើលំដាប់នេះស្មើភាពគ្នាទេរវាងភាគី ហើយនិងសម្រេចថា តើសហព្រះរាជអាជ្ញាគួរតែត្រូវបានផ្តល់ឱ្យធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាននៅចុងបញ្ចប់ ។

លោក François Roux សំណូមពរឱ្យតុលាការរក្សាទុកនូវនីតិវិធីជំនុំជម្រះដែលបានចែកជូន ព្រោះវាគោរពតាមច្បាប់កម្ពុជា និង Civil Law ។

លោកស្រី ជា លាង បន្ថែមថា ការគោរពតាមប្រព័ន្ធច្បាប់មិនមានបញ្ហាទេ ប៉ុន្តែគាត់បារម្ភថាការដេញដោលនិងគ្មានកន្លែងចប់ ប្រសិនបើភាគីធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានទៅមកដូច្នោះ ។ គាត់និយាយថា គួរតែជាអ្នកនិយាយចុងក្រោយ មិនមែនជាមេធាវីទេ ។

ប្រធានបានប្រកាសថាអង្គបុរេជំនុំជម្រះមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការសម្រេចលើរឿងនេះហើយនិងអនុវត្តសមត្ថកិច្ចនេះ។

លោក Rober Petit សុំឱ្យធ្វើការបញ្ជាក់អំពីរយៈពេលស្ថានសម្រាប់សេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្ទាល់មាត់ ។
 លោកចៅក្រម Downing បានរំលឹកដល់តុលាការថា យោងតាមមាត្រា ៧៧(១០) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង
 របាយការណ៍របស់ចៅក្រមរបាយការណ៍ ត្រូវកំណត់អំពីអង្គហេតុ និងសេចក្តីសម្រេចស្តីពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។
 គាត់បានបន្ថែមថាភាគីគួរតែផ្តល់សេចក្តីសង្ខេបនៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានលាយលក្ខណ៍របស់ខ្លួន ហើយបន្ទាប់មកគឺ
 រយៈពេលសម្រាប់តុលាការសួរ ។

លោក Robert Petit ស្នើថាភាគីទាំងសងខាង និងត្រូវផ្តល់ឱ្យនូវរយៈពេលកំណត់មួយសម្រាប់សេចក្តីសន្និដ្ឋាន
 ផ្ទាល់មាត់ និងបន្ទាប់មកឆ្លើយសំណួររបស់តុលាការ ។

លោក ការ សារុត្ត ស្នើរយៈពេល ១ ម៉ោងសម្រាប់ភាគីម្នាក់ៗ ។

លោក Robert Petit និយាយថា ៣០ នាទីសម្រាប់ភាគីម្នាក់ៗគឺគ្រប់គ្រាន់ ប៉ុន្តែសហព្រះរាជអាជ្ញាចង់ឱ្យគេផ្តល់
 រយៈពេលដូចមេធាវី ។

ប្រធានផ្អាកសវនាការនៅម៉ោង ១១:៣០ នាទី ។

សវនាការបន្តនៅម៉ោង ១១:៥២ នាទី

ប្រធានប្រកាសថា:

- ទទួលសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា សុំកែប្រែសេចក្តីសន្និដ្ឋាន
- រយៈពេលសម្រាប់សេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្ទាល់មាត់ និងផ្តល់ឱ្យស្មើគ្នា សម្រាប់ភាគីទាំងពីរ
- សហព្រះរាជអាជ្ញាគួរផ្តល់នូវសេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីការផ្ទេរអំណាចរបស់ខ្លួនជាភាសាបារាំង
- មេធាវីអាចឆ្លើយតបនឹងសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ រហូតដល់ថ្ងៃទី ១៩ វិច្ឆិកា ២០០៧ ថ្ងៃត្រង់
 ជាបីភាសាផ្លូវការរបស់តុលាការ ។
- ភាគីទាំងពីរអាចដាក់ឯកសារផ្សេងទៀតមកតុលាការ ជាបីភាសា រហូតដល់ថ្ងៃទី ១៩ វិច្ឆិកា ២០០៧
 ថ្ងៃត្រង់ ។

ដោយមានបញ្ជានៃការបកប្រែចៅក្រម Downing បញ្ជាក់ថា:

- រយៈពេលកំណត់សម្រាប់ភាគីម្នាក់ៗគឺ ២ ម៉ោង
- មេធាវីអាចដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋានតបនឹងសេចក្តីជូនដំណឹងនៃការផ្ទេរអំណាច រហូតដល់ថ្ងៃទី ១៩ វិច្ឆិកា
 ២០០៧ ថ្ងៃត្រង់ ជាបីភាសាផ្លូវការរបស់តុលាការ ។

- សំណើផ្សេងទៀតរបស់ភាគី គួរដាក់មកតុលាការជាបីភាសា ហើយទាំងនេះគួរតែជាការស្នើសុំ ជាជាងដីកា។

លោក ការ សារុត្ត ស្នើសុំឱ្យសវនាការគួរតែបញ្ចប់នៅត្រឹមថ្ងៃទី ២០ វិច្ឆិកា ២០០៧ ព្រោះគាត់មានសវនាការ ផ្សេងទៀតនៅថ្ងៃទី ២១ ។

ប្រធានឆ្លើយតបថា គាត់មិនអាចដឹងអំពីរយៈពេលសម្រាប់សវនាការឡើយ នាពេលនេះ ។

លោក François Roux និយាយថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះមិនទាន់បានឆ្លើយតបនឹងសំណើទី១របស់គាត់ឡើយ ទាក់ទងនឹងភាពជាសាធារណៈនៃសវនាការ ហើយគាត់ចង់បញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់ថា តើអ្នកសារព័ត៌មាននិងអាចថត រូបភាព និងថតរូបវីដេអូមុនពេលសវនាការ ហើយនិងត្រូវឱ្យចាកចេញពេលសវនាការចាប់ផ្តើម ។ គាត់ក៏បានសុំ កុំឱ្យកម្លាំង ដាក់ចាប់រូបតែជនត្រូវចោទ ដែលគួរតែចាប់រូបភាពទាំងអស់ក្នុងសាលសវនាការ ។

ប្រធានបានបញ្ជាក់ថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានឯកភាពលើសំណើទាំងពីររបស់គាត់ហើយ ។

សវនាការត្រូវបញ្ចប់ នៅម៉ោង ១២:០១ នាទី ហើយនឹងបន្តនៅថ្ងៃទី ២០ វិច្ឆិកា ២០០៧ ។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧

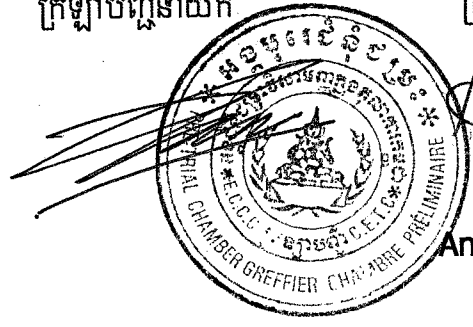
ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ

ក្រឡាបញ្ជីនាយក

ក្រឡាបញ្ជី

ប្រាក់ សិបសាន

Handwritten signature of Anne-Marie Burns

Anne-Marie Burns

CHUON SOKREASEY

ជូន សុកស៊ី